

Egz. 5

PROJEKT BUDOWLANY

REMONT POMIESZCZEŃ LOKALU NR 4 W BUDYNKU UŻYTKOWO-MIESZKALNYM w Tarnowie przy ul. Szkolnej 2 Kat. obiektu VIII

Inwestor: **Gmina Miastkowo**
ul. Łomżyńska 32
18-413 Miastkowo

Obiekt: Roboty budowlane polegające na remoncie pomieszczeń lokalu nr 4
w budynku użytkowo-mieszkalnym w Tarnowie przy ul. Szkolnej 2

**Adres
budowy:** działka Nr 529
miejscowość Tarnowo
jednostka ewidencyjna 200703_2 Miastkowo
obręb Nr 0022 Tarnowo

Zespół projektowy:

Projektant: **inż. Maria Piątkowska**
uprawnienia projektowe w specjalności
architektonicznej UAN 7342-91/94

Projektant: **inż. Leszek Piątkowski**
uprawnienia budowlane w specjalności
konstrukcyjno-budowlanej OS-461/84

Ławy, 15 stycznia 2021 rok

Zawartość opracowania

1. Materiały formalno – prawne	
• Oświadczenie projektanta	3
• Uprawnienia i wpis do Izby	5
2. Projekt zagospodarowania działki	
• Opis techniczny	7
• Rys. nr 1 – Lokalizacja budynku – skala 1:1000	9
3. Projekt budowlany	
• Opis techniczny	10
• Rys. 2 – Rzut parteru – inwentaryzacja – skala 1:100	14
• Rys. 3 – Rzut parteru – pomieszczeń do remontu – skala 1:100	15
4. Dokumentacja fotograficzna - inwentaryzacja	16
5. Informacja BIOZ	21

Oświadczenie projektanta
dotyczące możliwości podłączenia projektowanego obiektu budowlanego do
istniejącej sieci ciepłowniczej

Na podstawie art. 33 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (t.j.Dz.U.2020.1333 ze zm.):

ja niżej podpisana oświadczam, pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz.U. 2019 r. poz. 1950 i 2128), że brak jest możliwości podłączenia projektowanego obiektu budowlanego do istniejącej sieci ciepłowniczej, zgodnie z warunkami określonymi w art. 7b ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 755, ze zm.).

"Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Inwestor: Gmina Miastkowo, ul. Łomżyńska 32, 18-413 Miastkowo

Obiekt budowlany: Remont pomieszczeń lokalu nr 4 w budynku użytkowo-mieszkalnym w Tarnowie przy ul. Szkolnej 2 – kategoria obiektu VIII

Adres budowy: działka Nr 529
miejscowość Tarnowo
jednostka ewidencyjna 200703_2 Miastkowo
obręb Nr 0022 Tarnowo

Projektant: inż. Maria Piątkowska
Ławy 76C
07-411 Rzekuń

Ławy, 15 stycznia 2021 r.

OŚWIADCZENIE

Zgodnie z art. 20, ust 4 ustawy „Prawo budowlane” (tekst jednolity Dz. U. z 2020r., poz. 1333 ze zmianami) oświadczam jako projektant, że projekt budowlany zadania „Remont pomieszczeń lokalu nr 4 w budynku użytkowo-mieszkalnym w Tarnowie przy ul. Szkolnej 2” na działce nr 529 położonej w Tarnowie, gmina Miastkowo, powiat łomżyński, został sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami wiedzy technicznej.

Data opracowania projektu: 15 stycznia 2021 rok.

Adres budowy: nr dz. 529, Tarnowo gmina Miastkowo

Inwestor: Gmina Miastkowo, ul. Łomżyńska 32, 18-413 Miastkowo

OPIS TECHNICZNY DO PROJEKTU ZAGOSPODAROWANIA DZIAŁKI

1. Przedmiot opracowania: projekt zagospodarowania działki nr 529 w Tarnowie przy ul. Szkolnej 2.

2. Inwestor: Gmina Miastkowo, 18-413 Miastkowo, ul. Łomżyńska 32

3. Adres budowy: działka nr 529 w Tarnowie

4. Podstawa opracowania:

- materiały formalno-prawne,
- uzgodnienia z Inwestorem.

1. Przedmiot opracowania:

Działka nr 529 położona jest w Tarnowie. Na działce znajduje się budynek zabytkowy „oficyna w zespole dworsko-folwarcznym”. Teren wokół budynku jest ogrodzony,

Nie projektuje się zmian w istniejącym zagospodarowaniu. Projektowane prace dotyczą remontu części pomieszczeń na parterze budynku oraz na wymianie daszku nad wejściem do piwnicy (elewacja północna).

Bilans powierzchni terenu – bez zmian.

Projektowane roboty budowlane nie stwarzają zagrożenia dla środowiska oraz higieny i zdrowia użytkowników jak też ich otoczenia w zakresie zgodnym z przepisami odrębnymi. Wjazd na teren działki istniejący.

Bilans powierzchni działki: - bez zmian w zagospodarowaniu.

5. Dane informujące o wpisie do rejestru zabytków

Budynek zabytkowej „oficyny w zespole dworsko-folwarcznym” objęty jest ochroną konserwatorską, wpisany jest do rejestru. Nr rejestru zabytku A-185 z 16.02.1982 r. obiekt użytkowo-mieszkalny, odbudowany od podstaw na przełomie lat 1985-1989.

6. Informacje i dane o przewidywanych zagrożeniach dla środowiska

Przedmiotowa inwestycja nie jest zaliczana do inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz nie kwalifikuje się do inwestycji dla których wymagane jest sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko. Zaprojektowany sposób odprowadzenia wód opadowych – powierzchniowe na własną działkę – nie stanowi zagrożenia dla środowiska. Naturalne ukształtowanie działki umożliwia odprowadzenie wód opadowych bez zmian stanu istniejącego ukształtowania terenu. Projektowany budynek nie należy do obiektów mogących pogorszyć stan środowiska. Teren nie jest położony na terenach zalewowych oraz nie jest zagrożony osuwaniem się mas ziemnych. Roboty budowlane zaprojektowano w sposób minimalizujący jej wpływ na środowisko obszaru inwestycji i otoczenie, zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami Prawa Budowlanego, a obszar oddziaływania projektowanej budowy zamyka się w granicach zainwestowania oznaczonych na projekcie zagospodarowania nr a, b, c, d. Teren inwestycji nie podlega specjalnym warunkom ochrony ekologicznej, nie znajduje się w strefie chronionego krajobrazu, nie występują na nim pomniki przyrody ani inne elementy przyrodnicze podlegające ochronie.

7. Dane określające wpływ eksploatacji górniczej na działkę

Działka nie znajduje się w granicach terenu górniczego i w strefie i oddziaływań związanych z eksploatacją górniczą.

8. Zasady inżynierskiego uzbrojenia działki – istniejące bez zmian

- wentylacja – grawitacyjna
- wody opadowe – odprowadzenie powierzchniowo na teren własny działki

9. Geotechniczne warunki posadowienia obiektu budowlanego, kategoria geotechniczna

Wykonanie projektowanych robót nie wpływa na posadowienie budynku.

10. Obszar oddziaływania inwestycji

Obszar oddziaływania obiektu - czyli teren wyznaczony w otoczeniu obiektu na podstawie przepisów odrębnych, wprowadzający związane z tym obiektem ograniczenia w zagospodarowaniu terenu. Stwierdza się, że projektowane roboty budowlane wewnątrz budynku oraz wymiana pokrycia dachowego nad zadaszonym wejściem do piwnicy, ma obszar oddziaływania zamykający się w granicy działki. Obszar na rysunku projektu zagospodarowania oznaczony jest literami a, b, c, d.

Obszar oddziaływania projektowanego obiektu nie wykracza poza granice działek objętych zakresem opracowania - według rysunku "Lokalizacja budynku". Wykonanie robót budowlanych zaprojektowano w sposób minimalizujący jej wpływ na środowisko obszaru inwestycji i otoczenie, zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2020r., poz. 1333 ze zmianami), a obszar oddziaływania projektowanych robót budowlanych zamyka się w granicach własnej działki.

Inwestycja ta nie spowoduje zaburzenia ładu przestrzennego, nie ogranicza praw osób trzecich i w żaden sposób nie ogranicza sposobu zagospodarowania działek sąsiednich zgodnie z ich przeznaczeniem w planie zagospodarowania przestrzennego. Obiekt zlokalizowany zgodnie z przepisami.

OPIS TECHNICZNY

PRACE KONSERWATORSKIE I BUDOWLANE – REMONT BUDYNKU

„OFICYNY W ZESPOLE DWORSKO-FOLWARCZNYM” w Tarnowie

ADRES: TARNOWO, 18-413 Miastkowo ul. Szkolna 2, działka nr 529

INWESTOR: Gmina Miastkowo, ul. Łomżyńska 32, 18-413 Miastkowo

1. Informacje ogólne:

Budynek oficyny z XIX wieku jest zlokalizowany na działce o numerze geodezyjnym 529 we wsi Tarnowo, gmina Miastkowo.

Budynek wpisany do rejestru zabytków decyzją WKZ w Łomży z dnia 16.02.1982r.

- Powierzchnia zabudowy: 346,9 m²
- Powierzchnia użytkowa: 752,6 m²
- Kubatura: 2 400,0 m³
- Budynek murowany parterowy, całkowicie podpiwniczony z poddaszem użytkowym
- Więźba dachowa drewniana
- Pokrycie blachodachówka
- Elewacja budynku tynk cementowo-wapienny

2. Infrastruktura techniczna:

Zaopatrzenie w wodę – z istniejącej sieci wodociągowej

Odprowadzenie ścieków – do istniejącego szamba szczelnego

Ogrzewanie – z własnej kotłowni lokalnej

Energia elektryczna – istniejące przyłącze

3. Opis projektowanych prac.

Zakres planowanych prac remontowo-konserwatorskich.

- a) Wymiana posadzek w pomieszczeniach 1, 2, 3, 4 i 5.
- b) Wykonanie okładzin ścian w pomieszczeniu nr 4 (wc) oraz wykonanie fartucha okolicach zlewozmywaka w pomieszczeniu nr 3.
- c) Malowanie ścian i sufitów w pomieszczeniach 1, 2, 3, 4 i 5.
- d) Wykonanie instalacji wod.-kan. w pomieszczeniu nr 3.
- e) Remont instalacji kanalizacji sanitarnej w pomieszczeniu nr 4 (wc).
- f) Wymiana pokrycia dachowego zadaszenia wejścia do piwnicy (elewacja wschodnia).
- g) Uzupełnienie uszkodzonych rur spustowych odprowadzenia wody z dachu zasadniczego.
- h) Wykonanie osłon (zadaszeń) piwnicznych wnek przyokiennych.
- i) Wykonanie opaski przy budynku.

Kolejność wykonania robót:

- rozbiórka podłóg drewnianych oraz legarów,
- rozbiórka posadzek z wykładziny PCV,
- rozbiórka posadzek z płytek terakotowych,
- zerwanie okładzin ściennych,
- wykonanie instalacji wod.-kan.
- przecierka istniejących tynków,
- wykonanie izolacji przeciwwilgociowej i termicznej podposadzkowej
- wykonanie podkładów betonowych,
- wykonanie warstwy samopoziomującej,

- gruntowanie powierzchni pionowych i poziomych,
- wykonanie posadzek z płytek ceramicznych,
- wykonanie podłóg z paneli podłogowych,
- wymiana pokrycia dachowego,
- uzupełnienie rur spustowych,
- wykonanie opaski przy budynku,
- wykonanie osłon nad wnękami.

Zaprojektowane materiały do wykonania prac wykończeniowych

Pomieszczenie nr 1 (korytarz)

Płytką gresową na podłogę – Halcon Derby Grey o wym 45x45 cm układana w karo cokół biały wysokości max 10 cm, ściany farba krzemianowa kolor RAL 1013, sufity farba krzemianowa kolor RAL 9010

Pomieszczenie nr 2

Podłoga z paneli AC5, cokół biały max 10 cm, ściany farba krzemianowa kolor RAL 1013, sufity farba krzemianowa kolor RAL 9010

Pomieszczenie nr 3

Podłoga – płytką gresową Peronda Cubon White Star o wym. 22,3 x 22,3cm, cokół biały wys. max 10cm fartuch przy zlewozmywaku na ścianie z płytek glazurowych białych Paradyż Iwesta matowa 19,8x19,8cm, ściany farba krzemianowa kolor RAL 1013, sufity farba krzemianowa kolor RAL 9010

Pomieszczenie nr 4 (wc)

Podłoga – płytką gresową Peronda FS Damero o wym. 45x45cm, na ścianach do wysokości 200cm glazura białe płytki Paradyż Iwesta matowa 19,8x19,8cm, ściany powyżej glazury malowane farbą krzemianową kolor RAL 1013, sufity farba krzemianowa kolor RAL 9010

Pomieszczenie nr 5 (wiatrołap)

Płytką gresową na podłogę – Halcon Derby Grey o wym 45x45 cm układana w karo cokół biały max wysokości 8 cm, ściany farba krzemianowa kolor RAL 1013, sufity farba krzemianowa kolor RAL 9010

Pokrycie zadaszenia wejścia do piwnicy wykonać z blachodachówki w kolorystce nawiązującej do pokrycia zasadniczego.

Rury spustowe uzupełnić jak pozostałe istniejące na budynku oraz wyposażyć na końcach w kolana odpływowe. Spod rur spustowych wykonać należy koryta odprowadzające wody opadowe z dachu.

Przy budynku wykonać opaskę szerokości minimum 50 cm ze spadkiem od budynku w celu uniknięcia zamakania ścian budynku.

Oslony na wnęki przyokienne wykonać z poliwęglanu

Opracował:

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

INWENTARYZACJA

Inwentaryzacja – podłoga (pomieszczenie nr 4.10)

Inwentaryzacja – podłoga i ściany (pomieszczenie nr 4.6)

Inwentaryzacja – podłoga (pomieszczenie nr 4.2)

Inwentaryzacja – fragment podłogi i ściany (pomieszczenie nr 4.11)

Inwentaryzacja – fragment podłogi i ściany (pomieszczenie nr 4.11)

Inwentaryzacja – piwniczna wnęka przyokienna

Inwentaryzacja – wejście do piwnicy

Inwentaryzacja – brak kolan wylewowych z rur spustowych

I N F O R M A C J A
dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia

Inwestor: Gmina Miastkowo
Adres: ul. Łomżyńska 32, 18-413 Miastkowo

Obiekt budowlany: Remont pomieszczeń lokalu nr 4 w budynku
użytkowo - mieszkalnym w Tarnowie przy ul. Szkolnej 2

Adres budowy: nr dz. 529, Tarnowo, ul. Szkolna 2, gmina Miastkowo

Projektant: inż. Maria Piątkowska
Ławy 76C
07-411 Rzekuń

Ławy, 15 stycznia 2021 r

I n f o r m a c j a

dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na obiekcie budowlanym zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2020r. poz. 1333 ze zmianami) oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003r. (Dz. U. z 2003r. Nr 120 poz. 1126)

1. Zakres robót dla zamierzenia budowlanego.
  - pełen zakres robót budowlanych związanych z wykonawstwem remontu pomieszczeń w lokalu nr 4 budynku użytkowo-mieszkalnym w miejscowości Tarnowo.
2. Wykaz istniejących obiektów budowlanych podlegających remontowi.
Istniejący budynek użytkowo-mieszkalny
3. Elementy zagospodarowania działki lub terenu stwarzające zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.
Działka zabudowana i zagospodarowana.
4. Przewidywane zagrożenia występujące podczas realizacji robót budowlanych.
  - zagospodarowanie placu budowy oraz korzystanie z maszyn i urządzeń elektroenergetycznych;
  - prace prowadzone na wysokości przy wykonywaniu robót elewacyjnych, tynkarskich i blacharskich,

Zagospodarowanie placu budowy.

Ogrodzenie – należy wykonać w taki sposób, aby nie stwarzało zagrożenia dla ludzi. Wysokość ogrodzenia powinna wynosić, co najmniej 1,50 m. W ogrodzeniu placu budowy powinny być wykonane oddzielnie wejścia dla ruchu pieszego oraz bramy dla pojazdów.

Drogi i przejścia – wytrzymałość nawierzchni dróg dojazdowych powinna być dostosowana do ciężarów środków transportowych. Na poboczach tych dróg powinien być wykonany, co najmniej jeden ciąg pieszey. Przejścia powinny być wyznaczone w miejscach bezpiecznych i posiadać szerokość min. 75 cm. Przejścia nad zagłębieniami lub obok nich powinny być zaopatrzone w bariery ochronne z poręczami o wysokości 110 cm.

Składowanie materiałów – materiały budowlane powinny być składowane w tymczasowych pomieszczeniach magazynowych na placu budowy lub na terenie placu w wyznaczonych miejscach w sposób właściwy dla danego materiału. Miejsca te powinny być utwardzone i odwodnione.

Pomieszczenia socjalne i higieniczno-sanitarne na placu budowy – powinny znajdować się pomieszczenia takie jak: szatnie, umywalnie, jadalnie i ustępy.

Zasady bezpiecznej obsługi urządzeń elektrycznych na budowie – budowa jest miejscem, w którym zarówno na placu budowy jak i wewnątrz wznoszonego budynku występują ciężkie warunki z punktu widzenia ochrony ludzi przed porażeniem prądem elektrycznym.

Wszystkie urządzenia, odbiorniki i obwody, w których zastosowano ochronę muszą mieć aktualne protokoły skuteczności ochrony przeciwporażeniowej oraz muszą mieć zabezpieczenia przed dostępem niepowołanych osób. Wszystkie urządzenia elektryczne muszą być poddawane okresowym kontrolom sprawności technicznej.

Kierownik budowy powinien dopilnować, aby prace przy urządzeniach elektroenergetycznych były wykonywane przez pracowników, spełniających wymagania kwalifikacyjne.

Pracownicy na budowie obowiązani są przejść szkolenie w zakresie ochrony przeciwporażeniowej.

Urządzenia elektroenergetyczne używane na budowie muszą być zaopatrzone w odpowiednie napisy i tablice ostrzegawcze oraz w miarę możliwości w samoczynne wyłączniki ochronne.

Plac budowy należy oświetlić. Oświetlenie należy przystosować do warunków i potrzeb w zależności od rodzaju budowy.

Roboty elewacyjne, dekarские i blacharskie prowadzone na wysokości.

Roboty prowadzone na wysokości powyżej 1 m od poziomu terenu, posadzki lub stropu winny być wykonywane z pomostów rusztowań.

Do ich wykonywania może być dopuszczony pracownik, który odbył szkolenie w zakresie bhp oraz posiada aktualne świadectwo badań lekarskich o braku przeciwwskazań do pracy na wysokości.

Stanowiska pracy zlokalizowane powyżej 1,0 m winny być zabezpieczone balustradą. Balustrada powinna zawierać deskę krawężnikową o wysokości 15 cm oraz poręcz ochronną umieszczoną na wysokości 1,1 m. Wolna przestrzeń pomiędzy deską krawężnikową a poręczą należy wypełnić w sposób zabezpieczający pracowników przed upadkiem z wysokości.

W przypadku używania rusztowań systemowych dopuszcza się umieszczanie poręczy ochronnej na wysokości 1,0 m.

Przy robotach krótkotrwałych, jeżeli ustawienie balustrad jest nieuzasadnione należy stosować środki ochrony indywidualnej np. szelki i linki bezpieczeństwa, przymocowane do stałych elementów konstrukcyjnych o odpowiedniej wytrzymałości.

Prowadzenie robót na wysokości do 2,0 m.

Drabiny rozstawne i podłużne muszą być sprawne, ustawiane stabilnie i pod właściwym kątem do podłoża ($65 \div 76^\circ$). Drabiny powinny wystawać 75 cm ponad powierzchnię, na którą mają umożliwić wchodzenie. Rusztowania muszą być stabilne, a pomosty zabezpieczone barierą ochronną – na tyle duże by zapewniały odpowiednią ilość miejsca dla pracowników, sprzętu i materiałów. Pomosty również muszą mieć odpowiednią wytrzymałość, o czym powinna informować tabliczka o dopuszczalnej nośności.

Prowadzenie robót na wysokości powyżej 2,0 m.

Należy rozwiązać problem bezpiecznej komunikacji pionowej i dojść do stanowisk pracy. Należy zwracać uwagę na zapewnienie stabilności rusztowań, poprzez mocowanie do stałych elementów konstrukcji obiektu budowlanego. Dokonać odbioru technicznego rusztowań przed przystąpieniem do użytkowania i potwierdzić ten fakt odpowiednim wpisem do dziennika budowy.

Eksploatacja rusztowań.

Wyznaczenie, ogrodzenie i odpowiednie oznakowanie strefy niebezpiecznej – jej szerokość wynosi 1/10 wysokości, z której mogą spadać przedmioty (materiały budowlane, narzędzia), lecz nie mniej niż 6,0 m.

Zabezpieczenie przejścia dla pieszych i wejścia do budynków, przy których ustawione są rusztowania przez zamontowanie daszków ochronnych na wysokości min. 2,50 m ze spadkiem pod kąt 45° w kierunku budynku.

Przestrzeganie zakazu zrzucania z rusztowań gruzu, resztek materiału, narzędzi czy też elementów rusztowania w trakcie jego demontażu.

Jeżeli praca na rusztowaniu będzie odbywała się na kilku poziomach jednocześnie, stanowiska pracy powinny być tak usytuowane, aby nie znajdowały się w jednej linii w pionie.

Transport pionowy materiałów na rusztowanie powinien odbywać się w sposób bezpieczny, wykluczający przechodzenie i przebywanie osób pod podnoszonym ciężarem.

Po każdych opadach atmosferycznych lub oblodzeniu oraz po dłuższej przerwie w użytkowaniu, do ponownej eksploatacji rusztowania można przystąpić dopiero po kontroli technicznej. Kontrole powinny być potwierdzone wpisem do dziennika budowy.

Wszelkie otwory technologiczne np.: włazy na dach, otwory w stropach dla szybów dźwigowych i klatek schodowych należy zabezpieczyć pokrywami o ustabilizowanym położeniu lub przez ustawienie barier ochronnych.

Roboty ziemne (odkopenie fundamentów).

Roboty ziemne może wykonywać tylko pracownik, który:

- został przeszkolony w zakresie bhp;
- posiada aktualne badania lekarskie;

w wykopach nie wolno:

- zatrudniać kobiet ani pracowników młodocianych;
- posługiwać się narzędziami niesprawnymi lub w złym stanie technicznym;
- spożywać posiłków ani napojów alkoholowych;

Roboty prowadzone w bezpośrednim sąsiedztwie przewodów instalacji elektroenergetycznych, gazowych, wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania itp. powinny być prowadzone ze szczególną ostrożnością pod nadzorem personelu kierowniczego.

W razie przypadkowego odkrycia nie zamieszczonych w dokumentacji instalacji podziemnych, roboty należy przerwać do czasu ustalenia rodzaju i pochodzenia instalacji oraz sposobu bezpiecznego prowadzenia robót.

Przy odpajaniu gruntu w pobliżu instalacji podziemnych nie należy używać kilofów, drągów stalowych lub sprzętu mechanicznego.

W przypadku braku wyгородzenia terenu budowy, teren ten staje się jako ogólnie dostępny wobec tego wykopy muszą być zabezpieczone poręczami o wysokości 110 cm, które należy ustawiać w odległości 1,00 m od krawędzi wykopu i zaopatrzyć je w napisy zabraniające wstępu, a w porze nocnej w światła ostrzegawcze.

Podczas pracy sprzętu zmechanizowanego przy wykonywaniu robót ziemnych należy zwracać uwagę:

- czy nie tworzą się nawisy,
- czy skarpa nie jest podkopywana,
- czy podwozie pracującej maszyny nie jest ustawione zbyt blisko wykopu (minimalna odległość to 60 cm).

Przy każdym wznowieniu robót po przerwie lub po intensywnych opadach atmosferycznych przed zejściem do wykopu należy sprawdzić stan obudowy i skarp.

We wszystkich sytuacjach budzących wątpliwości należy kontaktować się osobami sprawującymi nadzór nad prowadzonymi robotami, zwłaszcza w przypadku natrafienia na przedmioty o nieznanym przeznaczeniu i pochodzeniu lub trudne do identyfikacji.

5. Instruktaż pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych. Pracownicy winni posiadać udokumentowane odbycie szkoleń BHP i p.poż. Kierownik budowy jest zobowiązany do zapewnienia instruktażu stanowiskowego pracowników.
6. Środki techniczne i organizacyjne zapobiegające niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie.

Wyposażyć plac budowy w tablicę informacyjną budowy z numerami alarmowymi.

Wykonać ogrodzenie placu budowy, odpowiednio oznakować tablicami informującymi o grożącym niebezpieczeństwem wynikającym z procesu budowlanego.

Stosować sprawne narzędzia, środki ochrony osobistej, sprzęt budowlany, materiały budowlane posiadające ważne dokumenty dopuszczające do stosowania: Ocenę higieniczną PZH, aprobatę techniczną Instytutu Techniki Budowlanej, certyfikat lub deklarację zgodności z normą lub aprobatą techniczną ITB.

Ochrona przeciwpożarowa: zapewniony będzie dojazd wozów straży pożarnej projektowanym wjazdem.

Projektant: